

Laust Arnum.

Af M. Refslund Poulsen.

Naar Bovlunds Navn er naaet videre ud end andre Landsbyers af tilsvarende Størrelse, saa skyldes det ikke alene dens Frimenighed. En Mængde Mennesker, der ikke kendte til Frimenigheden, vidste, at Laust Arnum var fra Bovlund.

Laust Arnum er født 1835 i Landeby ved Løgumkloster. I 1855 kom han til Bovlund og boede der gennem Manddomstiden paa sin store kønne Gaard. Derfra gjorde han sit Navn vidt kendt som Hingsteopdrætter. Det var den slesvigske Form af den jydsk Hest, der var hans Maal. Han lagde ikke saa meget som Nørrejyderne Vægt paa *Massen*, men krævede bedre Bevægelse og kønnere Form; han stræbede efter en „pæn“ Hest. Han gjorde ikke som Nørrejyderne: tilgav smaa Fejl hos Hingstene, naar de blot havde *Masse*, der endog kunde forsones med svampede Ben, fordi de mentes ikke at komme igen hos Hopperne og de mindre overernærede Handelsheste. Laust Arnum forlangte af en Hingst, at den skulde have sunde, tørre

Ben og i det hele være nær fejlfri. Derfor fik han ikke den store, svære jydsk Hest, men den noget mindre, kønnere slesvigske. Den senere Tids Bevægelse gaar heller ikke i Nordslesvig mod Laust Arnums Ideal for en Hingst, men det udelukker ikke, at Laust Arnum i sin Tid har gavnet den nordslesvigske Hesteavl overordentlig meget, fordi det, han stræbte efter og vandt, paa den Tid var et stort Fremskridt. *Og Laust Arnum lagde aldrig nogen noget i Vejen, fordi de vilde videre frem.* Ogsaa som Opdrætter af Hornkvæg og Faar var Laust Arnum Foregangsmand. Han skaffede sig altid det bedste af det bedste, koste hvad det vilde.

I en Aarrække var han Formand for „Den nordslesvigske Landboforening“, der jo har sit Omraade i Haderslev Vesteramt. Han gav ikke der Impuls til ny Virksomhed, men han har stor Fortjeneste af at have lodset den uskadt igennem Köllertidens Brænding. Og vilde nogen have et eller andet udrettet gennem Landboforeningen, saa var Laust Arnum altid villig. Han var en Formand, der „pyntede“ sin Landboforening, og det hører jo dog til de Biting, der har noget at sige. Det tjener ham til Ære, og forresten ogsaa til Landboforeningsmedlemmernes, at der let kunde indsamles en Sum, saa „Den nordslesvigske Landboforening“ kunde skænke ham en Livrente paa 400 Mark aarlig til hans 70 aarige Fødselsdag.

Laust Arnum har desuden været Medlem af Hingsteaaringskommissionen for Slesvig, Sognefoged, Menighedsrepræsentant, Kirkeældste, Medlem af Synoden, Kredsmand og Provinslanddagsmand. Og Laust Arnum var en god dansk Mand. I en forøvrigt veltruffen

Skildring af ham anfører Generalagent Hans Petersen efter ham :

„Jeg var ingen Edsmand 1867 og er det sandelig heller ikke endnu; derimod siger jeg nu som den Gang, at de Mænd, baade læg og lærd, som den Tid aflagde Ed, paatog sig et stort Ansvar. Havde vi alle nægtet Eden, tror jeg for vist, vi havde været bedre farne nu. Vi skal huske paa, at vi var ikke definitivt projsiske Undersaatte den Gang, men levede under et provisorisk undersaatligt Forhold. Nu kan enhver se, saadan som Stillingen er, at det er bedre, vore Børn aflægger Ed og bliver; men hvis er Skylden, at det kom dertil?“

Dette er i og for sig rigtigt, som et Udtryk for Laust Arnums Syn paa det Forhold, men én, der ikke kendte Laust Arnum personligt, kunde opfatte det, som om Laust Arnum havde haft Betydning ved sin *særegne* Opfattelse af vor Forsvarskamp. Dette var saa langt fra Tilfældet. Hans Værd laa paa andre Punkter. Laust Arnum var som Personlighed modig, djærv, grej, usammensat, ukunstlet og lidet reflekterende. En lykkelig Natur, der var vellidt af alle, selv af Modstandere. Der har ikke været mange Gaardejere, der har været saa afholdt af Smaakaarsfolk, som han. Han var ikke nedladende; det var ham saa selvfølgelig, at de var Mennesker som han og hans jævnstillede. Laust Arnum havde en Evne, som Danskheden i Nordslesvig savner haardt: han kunde paavirke Folk, der i national Henseende var lidet udviklede. Skulde nogen i Ilden for Danskheden i de „døde“ Egne, saa var Laust Arnum Manden. Han skød ikke oven over.

Hvem der er kommet til Laust Arnum i Bovlund, medens han var i sin fulde Kraft, vil mindes det som noget *festligt*. Den flotte Gaard, det velnærede Kort-hornskvæg, de tilsidst 14 Hingste, der travedes, saa Stenbroen slog Gnister. Og han selv statelig, aaben og gæstfri. Han stammede jo ud af en velstaaende Gaardmandsslægt, havde flere Gange arvet store Summer, saa han i sin Ungdom og Manddom havde Overflod af Penge. Det medførte igen, at Laust Arnum ikke kneb paa Pengene, det 'aa ikke heller for ham, rundhaandet som han var; Hingsteholdet tog ogsaa mere, end det gav, saa det gik tilbage for ham i økonomisk Henseende. Han havde gavnet andre mere end sig selv i den Retning. De sidste Aar levede han hos en Søn, der er Boghandler i Askov — der døde han den 19. Oktober 1908.

Laust Arnum har været Nordslesvig en god Søn. En, der fuldtud brugte sine Evner til at virke i det offentliges Tjeneste.
